

Predikatie over Psalm 149: 4 - 9 gehouden op Zondagmiddag 17-08-1969 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen: Psalm 111: 1 en 2.
Lezen: De Geloofsartikelen.
Psalm 148 en 149.

Voorrede.

Vanmorgen zijn we begonnen met het verhandelen van de 149e Psalm, die begint en ook eindigt met: Halleluja! Geloofd zij God! We hebben gezegd, dat dat het verheven doel is en het einde waartoe de genadewerken van God zijn. Daar die Majesteit alles uit het niet geschapen heeft om Zijns Zelfs wil, tot de eer en verheerlijking van Zijn Naam, maar door de zonde dat schone scheppingswerk als in puin gevallen is, zo wil die Majesteit nu uit het werk van herschepping en genade weer eer en heerlijkheid ontvangen. Die werken zijn uitnemend groot, en wij zongen er ook van op om God daarin onderling te verheffen. Want Zijn werken zijn zeer groot, zó groot dat zij al onze ellenden, in hun volle omvang, tot de uiterste einden toe, omvatten. Daar de Zoon van God voldaan heeft aan de hoogste eisen van Gods wet en recht, alzo beantwoordende aan de ere Gods, zo beantwoordt Hij ook in de diepste diepte van onze noden. Hij toch heeft de laagste plaats ingenomen, is afgedaald beneden alles en allen, maar heeft ook de hoogste plaats ingenomen, daar Hij gezeten is aan de rechterhand Gods des Vaders in heerlijkheid. Zo lange tijd dan als Christus die plaats der heerlijkheid inneemt, is er voor Zijn Sion geen nood. Want Hij staat volkomen voor hen in. Hoezeer ligt het dan ook op ons pad, als die werken zo groot zijn, dat wij die boven alle dingen zoeken, ja, dat niet als een bijzaak zoeken, maar als de hoofdzaak. Want dat is het ook wat God van ons wil; Hij wil bij ons de eerste plaats innemen, opdat Hij, naar het woord van Zijn belofte, aan ons bevestigte: 'die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden', dat Hij bevestigte: 'Rijkdom en eer is bij Mij, duurzaam goed en gerechtigheid'. Met dat alles wil Hij ons verrijken, opdat we hier vorming en toerusting zouden hebben in Zijn kennis en gemeenschap tot Zijn hemels koninkrijk.

Laat ons dan Gods woord verder opslaan. Vanmorgen hebben wij stilgestaan bij de eerste drie verzen; laat ons nu handelen over het vierde tot en met het negende vers, ons zo even gelezen:

Want de Heere heeft een welgevallen aan Zijn volk. Hij zal de zachtmoedigen versieren met heil.

Dat Zijn gunstgenoten van vreugde opspringen om die eer, dat zij juichen op hun legers.

De verheffingen Gods zullen in hun keel zijn, en een tweesnijdend zwaard in hun hand, om wraak te doen over de heidenen, en bestraffingen over de volken; om hun koningen te binden met ketenen, en hun achtbaren met ijzeren boeien, om het beschreven recht over hen te doen. Dit zal de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten zijn. Halleluja!

Laat ons vooraf nog zingen uit Psalm 135, het 2e en 3e vers.

Leerrede.

Daar de kerk hier opwekt tot de lof van God, zo wordt in het vierde vers ook de nadruk gelegd op: Want de Heere heeft een welgevallen aan Zijn volk; Hij zal de zachtmoedig en versieren met heil.

Dat die Hoge Majesteit welgevallen neemt in Zijn volk, moeten we recht en goed verstaan. Dat is niet zo omdat ze bekéérd zijn, niet omdat ze die en die ervaring hebben! Neen. We lezen in de profeet Jesaja, dat God al Zijn welbehagen heeft in Zijn Zoon. Zo heeft God zich ook uitgesproken bij de doop van Zijn Zoon, alsook op Thabors hoogte: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Welken Ik al Mijn welbehagen heb'. Dat God welgevallen in Zijn volk heeft, is alleen op die grond, dat Hij hen niet aanziet in hun eigen persoon (want dan moet Hij hun beeld wel te enenmale verachten) maar in die gezalfden Koning, dat Hij hen wil aanzien in Diens gezegende Middelaarsarbeid van verzoening door voldoening, in de reinigmakende kracht van Zijn bloed, alsook in de dekking met Zijn gerechtigheid, in die heiligende kracht van Zijn genade, door Christus verworven, waardoor zij willen wat God wil, zich het woord onderwerpen en de Koning die plaats geven, dat Hij over hen heerse en regere, en met hen doe. Zo heeft Hij dus in Zijn volk welgevallen louter en alleen in Jezus Christus.

Zodra dat uit het oog verloren wordt, gaat er aan het werken van hun hoogmoed: 'Denkt er om! ik ben een begenadigde! ik ben bekéérd! past er op', zodat gaat werken dat afschuwelijke dat men in het paradijs uit satan ingezogen heeft, en niet datgene wat overgedrukt is uit de genade Gods in Christus. Dan heerst en treedt op de voorgrond die oude mens, met al zijn verderf en verwaandheid, maar niet Christus, niet die nieuwe mens die naar God geschapen is. Want de Koning, Die het Hoofd van Zijn kerk is en het grote voorbeeld gegeven heeft, zegt: 'Die de meeste onder u wil zijn, die worde aller dienaar, en moet zijn als één die dient'. Hij gaf Zelf het voorbeeld, toen Hij bij het avondmaal op de grond ging, het bekken met water nam en de vuile voeten van Zijn discipelen ging wassen. Toen Hij bij Petrus kwam, was diens zeggen: 'Gij mij de voeten wassen? In eeuwigheid niet. Dat gebeurt niet: 'Nu', was het woord van de Koning, 'indien Ik u de voeten niet was' (dus als je Mij geen plaats geeft om te dienen) 'zo hebt gij geen deel aan Mij'. Maar dan is het woord van Petrus: 'Dan ook mijn handen, en ook mijn hoofd'. Dan dus hélemaal. 'Neen', zegt de Koning, 'die gewassen is, heeft niet nodig wederom gewassen te worden, maar is geheel rein'. De koning zegt daarmee: Zoals Ik doe en handel is het goed; daar moet je jezelf buiten houden'. Hij geeft er mede te kennen: 'Heel het Adams geslacht is te gronde gegaan, en nu is het heil op Mijn hand gezet. En Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Dan moet ge Mij plaats geven. Laat ons daar goed op letten, en dat niet uit het oog verliezen. God neemt welgevallen in Zijn volk, maar dat is in die arbeid Zijns Zoons, in die onderwerping Zijns volks dat Hij Heer' en Meester is.

Er staat bij, dat Hij de zachtmoedigen zal versieren met heil. Hoe hebben we dat te verstaan? Moet bij 'welgevallen in Zijn volk' er nog apart bijstaan van 'de zachtmoedig en versieren met heil'? Een zachtmoedige is een vernederde, een gans verootmoedigde, een verslagene, die zijn afkomst (dat wrede, harde, dat we uit Adam bij ons hebben) heeft afgelegd. Maar al vangt deze psalm ook aan met 'Halleluja' en eindigt met 'Halleluja', en al volgt er: 'zingt den Heere een nieuw lied', zo is en blijft het hier de strijdende kerk. Zij zijn er wel toe bestemd om eeuwig Gode lof te zingen, maar zo lange tijd als ze hier zijn, komen ze (zoals we ook vanmorgen hebben aangehaald) steeds in aanraking met de wrange en bittere vrucht der zonde en moeten dat beleven. Hoevelen zijn er niet heengegaan in die veertig jaar dat we hier zijn! Dus bij alle weldadigheden Gods blijft van kracht: 'Stof zijt gij, en tot stof zult gij wederkeren'. Al zijn we overgoten met de weldadigheden van een verbondsgetrouwe God, dan geldt hier nog de ellende. Ik was verschenen vrijdag even bij mevrouw Sjoer (ze leefde zo even nog); de huisgenoten ontvingen van haar geen enkel teken meer. Ik riep aan haar oor: 'Kent u me nog', en noemde mijn naam. Ze sloeg hoor ogen op en herkende me. Ze ligt met haar handen naar boven om naar de hemel te gaan, maar naar het lichaam is het zoals het is. Toen zei ik het laatste vers van het lied: 'Wachtwoord der hervormers':

Zo reizen we dan getroost, onder 't heilig end kruis,
Naar 't erfgoed daarboven, in 't Vaderlijk huis.
Mijn Jezus geleidt mij door de aardse woestijn;
'Gestorven voor mij!' zal mijn zwanenzang zijn.

En zij knikte lachend, zei: 'ja', en kuste m'n hand. Al is het nu een gaan naar dat Vaderland, het gaat in de weg van ... sterven. Toch vrucht der zonde.
Het oogmerk is, dat bij Zijn gunstgenoten die ootmoedigheid zij: 'ik ben maar een helleveeg; ik ben van de straat opgeraapt; wat ik ben dat ben ik uit de genade; ik sta niet boven iemand; het is alleen de genade die onderscheid maakt.

Zeer toepasselijk is de geschiedenis van een kinderloos echtpaar, dat op een avond laat door de straten van Berlijn liep en daar een kind vond, dat te vondeling was gelegd. Ze hebben dat meegenomen, het als hun eigen kind aangenomen en opgevoed. Die man was rechter en het kind is in dezelfde richting gaan studeren. Toen het ten laatste al zijn examens achter de rug had, was er een feestavond, met familie, vrienden, studiegenoten enz.

En toen het feest op zijn hoogtepunt was, zeiden die vader en moeder: 'Kind, nu hebben we nog een apart cadeau voor je; kom eens mee naar de andere kamer'. Daar lagen op de tafel, in een luiermand, de todden en vodden waarin hij van de straat was opgeraapt. En toen ze hem alles verteld hadden, zeiden ze: 'Kind, zul je dat nooit vergeten, maar zul je dat bewaren? Want dat je nu tot deze plaats op de maatschappelijke ladder bent opgeklommen, is alleen door de regering en genadehand van God'.

Het is dus op zijn plaats, dat we nooit kwijt raken: wáár ben ik vandaan gekomen! Want als we dat uit het oog verliezen, dan krijgen we in deze wereld: eerste klas mensen, tweede klas, derde klas, vierde klas, ja weet ik hoeveel wel. Dan heb je bekéerden, echte, ook waar men de schouders voor ophaalt, veranderden, godsdienstigen, gewone wereld, gróte wereldlingen, enzovoorts. Maar zo is het niet bij God! En dan hoort dat bij ons ook niet te wezen. Bij ons behoort het zó te wezen, dat God Zijn Zoon gezonden heeft in een wereld verloren in schuld! En daar ligt ieder in begrepen. Nu is het de genade Gods, als Hij ons daaruit heeft gehaald, zodat geldt:

Alle roem is uitgesloten.
Onverdiende zaligheid
heb ik van mijn God genoten;
ik roem in vrije gunst alleen.

God wil dat de Zijnen zachtmoedigen zijn, verootmoedigden, de waarlijk vernederden. En wat staat daarvan hier? Dat Hij hen zal versieren met heil. Jozef kreeg van zijn vader een veelvorige rok. Nu versiert God de Zijnen met een zodanige rok van vrede (dat kun je niet maken!), van liefde (dat kun je net zo min maken!), van blijdschap, van liefde tot God, van liefde tot de naaste, van gebondenheid aan het woord, van verloochening van zichzelf, dat het beeld van de Koning bij ons zou zijn, dat er bij ons overdruk zou zijn van hoe Hij was. En dat is als het kleed van Jozef, waardoor hij onderscheiden was.

Of gelijk Benjamin. De zonen van Israël waren met elkander in wat zij achtten 'vijandig' land, maar aangezeten aan een tafel die boog onder een keur van de beste spijzen. En Benjamin, die de jongste was, krijgt een vijfde dubbele portie. Toen Jozef hem zag, werd hij ontroerd; het was zijn eigen broer, onder hetzelfde hart gedragen en aan dezelfde borst gezoogd.

Wie heeft er vernedering aangenomen, en uitgeleefd, als de Koning? Wie was zachtmoedig als Hij? Daardoor gaan ze, gelijk zij het beeld des aardsen gedragen hebben, nu ook het beeld van die hemelse dragen. Hij brengt hun een schat van zegeningen toe, die in Hem hun tot een

erfdeel zijn. Daarom volgt er ook: dat Zijne gunstgenoten van vreugde opspringen om die eer, dat zij juichen op hun legers. Het wordt hier genoemd, dat zij gunstgenoten zijn, dus de gunst van God genieten, en dat ze daardoor van vreugde opspringen en Hem eren, met ziel en lichaam, die beide Godes zijn.

Niet alleen des daags; er is hier ook sprake van: op hun legers. Een leger, een bed, is om te rusten. Dat is dus: zowel bij dag als bij nacht. Als er de bewijzen zijn van: ik ben Zijn gunstgenoot, als die genade hart en zinnen bezet, dan geldt dus: dat ben ik net zo goed des daags als bij nacht, dat ben ik als ik wakker ben en evengoed als ik slaap. Ik ben van Hem en Hij is van mij. Opdat in ons werke het doel waartoe Zijn werken zijn: de heerlijkheid en verheffing van God. Want als wij daarbij komen, als we de werkelijkheid beleven, wie kan in bewoording brengen: ik ben van Hem? Al waren de drie jongelingen in de brandende oven, die zevenmaal heter gestookt was dan anders, ze wàndelden er in. Wandelen is toch: zich vertreden, bijvoorbeeld in deze warme dagen als 's avonds de hitte voorbij is, dat men zegt: 'Eventjes een straatje om, even wandelen'. Men rust daarvan uit. Er staat dat zij in het midden des vuurs los wandelden. De koning Nebucadnezar kijkt daar zó van op: hoe is dat mógelijk? Dat kon toch niet. Maar dan kijkt hij eens goed, en ... daar gaan z'n knieën knikken, en met een bevende stem zegt hij: 'Heb ik niet gezegd, dat er drie mannen in het midden des vuurs geworpen zouden worden? En nu zie ik er nog Eén, en de gedaante van die vierde is gelijk een Zoon der goden'. Die grote Koning wil bij hen, Zijn gunstgenoten zijn.

Van een oude man die al in de negentig jaar oud was, en de 70-jarige bruid van Koning Jezus was geweest, is bekend, dat toen hij, onderweg naar zijn broer, met een wagen meereed, het paard schrok en midden in de Graafstroom sprong. Er waren onmiddellijk toeschouwers bij de hand om die mensen er uit te halen. Toen hij aan de wal was, zeiden ze: 'Maar Bons, u bent toch zeker wel vreselijk geschrokken: zó oud en dan zo onverwachts te water. Maar toen antwoordde die oude ziel: 'Nee, dat kan ik nu zozeer niet zeggen. Je moet weten: als je in Jezus bent, dan is het net zo goed onder water als er boven'.

In de brieven van Rutherford staat soms: 'vanuit mijn heiligdom', en dat was ...de gevangenis. Uit de gevangenis schreef hij soms, dat de Koning als Zichzelf te boven ging om hem te dienen. Daarom dan ook: dat geldt bij dag èn dat geldt bij nacht, in vóór- en in tegenspoed, in het één zowel als in het ander. Toe, men is Gods schepsel om Hem te eren, Die alle ere waardig is en Wie alle heerlijkheid toekomt.

Er volgt: de verheffingen Gods zullen in hun kelen zijn. De genade toch is die zegen, die weldaad, waarmee zij zijn verrijkt, maar waar het niet zó mee gesteld is: 'Ja hoor, dat heb ik voor mezelf. Nee. We hebben wel zelf de vrucht van de genade, maar de genade zelf brengt met zich, dat de liefde mededeelzaam is, zodanig dat we in onze naaste wel zouden willen overdrukken: 'Voel eens hoe God is, hoe die lieve Koning is', zodat het ons smart doet, verdriet, dat we dat een ander niet kunnen laten gevoelen hoe het wel is om gunst, om genade bij God te mogen vinden. O, het is zulk een gezegend, zulk een wonderlijk werk. De verheffingen Gods zullen in hun keel zijn; ze kunnen niet nalaten om Gode lof te zingen.

In de Reformatietijd reed er eens een vrouw met een wagen mee, en terwijl de andere passagiers even in een herberg wat gebruikten, bleef zij alleen in de wagen achter. Ze kon het niet nalaten, al was het dan maar zachtjes, een psalm te zingen. Maar juist kwam er een spion aan, die het nog nèt hoorde. Ze kon uitstappen, werd naar de gevangenis gebracht, en het heeft haar het leven gekost. En nochtans zei ze tegen die haar in de gevangenis bezocht: 'ik kon er niets aan doen, en ik heb er geen spijt van dat ik het gedaan heb, want ik kón het niet laten'. Je moet maar vol zijn! Dan is het net als met een volle fles waar de kurk af gaat: klok, klok, klok.

En al moest zij die leer die zij beleed en in haar hart was gewrocht, met de dood bekopen en die leer met haar bloed bezegelen, geen nood, want dat alles had zij voor de Koning over.

Nu staat hier bij van een tweesnijdend zwaard: en een tweesnijdend zwaard in hun hand. Dus: verheffingen Gods in hun keel en het zwaard in hun hand. Hoe hebben wij deze zaken te verstaan? Niet zoals de hel er indertijd gebruik van heeft gemaakt. De dertigjarige oorlog in Duitsland is immers uitgebroken naar aanleiding van wat Casper Schopp, uit de Paltz, had geschreven over het slot van deze 149e psalm. Hij had dat niet met inkt geschreven, maar met zijn bloed, en had er al de Roomse vorsten mee opgewekt om de z.g. 'heilige krijg' aan te gaan, met de bedoeling om al de 'ketteren' uit te roeien. Dertig jaar heeft die oorlog geduurd. Met de Wederdopers is het precies eender geweest. Ook die moesten de 'heilige oorlog' voeren en een tweesnijdend scherp zwaard gebruiken. Wat is er van terecht gekomen? Door het drijven van Thomas Muntzer is de Boeren opstand uitgebroken, die op een zeer bloedige wijze is neergeslagen. Dat alles is -- onder de toelating Gods -- gebeurd door de tirannieke macht des duivels, waarbij het verhevenste dat er is, de genade, ten onder wordt gebracht, of wordt verdoezeld, opdat daarvoor in de plaats komt de ellendige, dode ijver van een mens, in Adam verdorven en gevallen, en nu een vazal des duivels.

Maar wat is dan wèl dit zwaard dat in hun hand is? Niets anders, mijne vrienden, dan het Woord van God. Wij lezen in het eerste hoofdstuk van het boek der Openbaring, hoe Johannes Christus zag. Johannes was immers verbannen op Patmos, en zag geen toekomst meer. De antichrist was op komst, en wàs al gekomen, en hij kon er nog niet eens in de gemeente zijn stem tegen verheffen, want hij was verbannen. Nu is hij op de dag des Heeren in de Geest; hij oefende gemeenschap met het hemelhof. En daar hoort hij achter zich een grote stem, als van een bazuin, en daar ziet hij achter zich de Koning in Zijn volle Middelaars heerlijkheid. Die keek Johannes na als een levend lidmaat van Zijn gemeente, wie de zaken van Christus en van Zijn gemeente ter harte gingen. Want dezulken kijkt de Koning in het bijzonder na. Nu zag Johannes Hem daar aldus: een tweesnijdend scherp zwaard ging uit Zijn mond. Dat is Zijn profetisch ambt; Hij is die grote Profeet en Leraar, en de Koning handelt door het woord Gods, dat een zwaard genoemd wordt. Johannes zag Hem ook in Zijn priesterlijke arbeid: bekleed met een lang kledingstuk, tot aan de voeten. En omgord aan de borsten met een gouden gordel, voorstellend Zijn koninklijk ambt. En Hij sprak, dat Hij dood was geweest, en levend is in alle eeuwigheid. God heeft het heil, het welzijn van de kerk aan Zijn Zoon overgegeven, geheel aan Hem toebetrouwd. Satan was in het paradijs begonnen, als de grote leugenaar en verleider met praten en heeft met zijn leugens de mens doen vallen. Nu is dit de wijsheid van God: Hij wil het rijk van satan afbreuk doen, doen vallen. Waardoor? Door het wereldlijk zwaard? Neen, want daar komt niets van dan alleen ellende, meer niet. Maar door het zwaard des Geestes, dat is: het woord van God. Dat wordt door Paulus in de brief aan de Hebrëënen genoemd: levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, doorgaande tot de verdeling der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs, en een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten. Dat betekent, dat het woord van God overal dwars doorheen gaat; er is geen houden aan, geen tegenweer. Daarom staat er ook: wij vermogen niets tegen de waarheid.

Hoe menigmaal is het in de wereldgeschiedenis niet voorgekomen, juist in tijden van vervolging, dat degenen die er op uit waren om de kerk en gemeente Gods afbreuk te doen, door het woord getroffen werden en ijverige leden werden van Christus' gemeente. Kijkt maar eens naar de apostel Paulus. Was er één vijandig, dan was hij het toch wel. Was er één een vervolger, dan toch wel hij! Naar Damascus reisde hij zelfs op het midden van de dag, wanneer het gloeiend heet is, wat in het oosten nooit werd gedaan. Maar het moest toch; dóórzetten, zo gauw mogelijk naar Damascus, om ook degenen die daar waren gebonden te

brengen naar Jeruzalem, opdat zij gestraft zouden worden. Maar dan is Jezus' woord: 'Saulus, Saulus, wat vervolgt gij Mij?' Hij velt hem door het zwaard des Geestes, des Woords. En ... hij is de grootste apostel geworden, die nog zegt dat hij meer gearbeid heeft dan allen, maar er in één adem bijvoegt: 'doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is'. Dat zwaard des Geestes, de prediking van het Woord, wordt ook zó voorgesteld, dat Christus op Zijn strijdros uitgaat, overwinnende en opdat Hij overwinne. De kerk zingt in Psalm 45: 'Gord Uw zwaard aan de heup, O Held, Uwe Majesteit en Uwe heerlijkheid, en rijd voorspoediglijk in Uwe heerlijkheid, op het woord der waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid, en Uwe rechterhand zal U vreselijke dingen leren; Uwe pijlen zijn scherp, volken zullen onder U vallen; zij treffen in het hart van des Konings vijanden'. O, mijne vrienden, wat heeft dat woord al niet teweeggebracht! Toen de apostelen het evangelie zijn gaan verkondigen, is heel de macht der hel beroerd geworden. Tien grote vervolgingen zijn er geweest, onder de Romeinse keizers. De naam Nero is nog algemeen bekend om er iets wreeds mee aan te duiden. Nu, tien vervolgingen, en ja, de christenen moesten het vanzelfsprekend verliezen, hè? Neen! het woord van God heeft het gewonnen. Zelfs Juliaan de Afvallige moest het onderspit delven; men zegt, dat hij toen hij gewond op het slagveld bleef liggen, het bloed uit zijn wonden opving, dat ten hemel wierp en uitriep: 'Zo hebt Gij dan toch overwonnen, Gij Galileër!' Christus toch de Overwinnaar. Hoe behoren wij dus het woord van God op waarde te stellen en te eren. Want het sluit zulk een macht in zich, dat er eenvoudigweg hele volkeren door ten onder worden gebracht.

Het doet zich wel aanzien of dat woord zó onder de voet gelopen is: 'Wat, wàt moet dàt nu uitwerken, het woord van de gekruiste Christus? Die leer van God is immers tegen de natuur van een ieder mens, zonder onderscheid; dus dat wordt toch ter zijde gelegd. Ja, maar nu staat God, de Regeerder van alles, boven alle tegenstand van de mens, en boven alle machten. Daardoor zal het Woord dat uit Zijn mond uitgaat, niet ledig tot Hem wederkeren, maar het zal doen hetgeen Hem behaagt en het zal voorspoedig zijn in al hetgeen waartoe Hij het zende. Bedoelen we: 'Uw koninkrijk koom' toch O Heer', ai, werp den troon des satans neer (en dat gebeurt door de prediking, door dat zwaard), dan ligt op ons pad, dat we God aanroepen, Hem noden. Want al zouden wij met onze kinderen dag in dag uit praten, praten, dan kan het zijn, dat ze ten laatste zeggen: 'Nou, hou nou maar eens op, want ik word er zó moe van'. Maar als Christus maar even de vinger uitsteekt en het woord der genade zegent, dan is er niets aan te doen: dan wordt er een vijand geveld; van een wereldzoeker wordt men een Godzoeker, van een zonde- en satandienaar wordt men zo, dat men God gaat dienen. Dat is toch het geval?

Nu wordt hier gezegd, dat dat zwaard in de hand van Zijn gemeente is. Is dat nu als het ware geen vreemde uitdrukking? Neen, in het allerminst niet, als wij die zaken goed verstaan. In het paradijs sprak God, dat door het Zaad der vrouw alle geslachten des aardrijks gezegend zouden worden. En toen God Zijn verbond heeft opgericht met Abraham, sprak Hij tot hem: 'In uw zaad zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden'. Dat zaad toch is het Zaad der vrouw; het ziet rechtstreeks op Jezus Christus, uit Abrahams zaad, uit het geslacht van David. Zo leert de Schriftuur, dat het Woord, waar God door handelt, dat middel, om zo te spreken, in de hand van de kerk is. Want God heeft het aan de kerk gegeven. Dat geldt bij een ieder persoonlijk. Want als wij onder Gods woord en leer komen, en dat als de leer van God moeten aannemen, dan ontvangen wij dat woord als in de hand. Want wat wij in de hand hebben, dat hebben wij vast. En alzo is het met het woord; als we dat waarlijk hebben moeten aannemen, dan kunnen we het niet naast ons neerleggen. Dan moeten we er eens acht op slaan wat dat woord doet. Bij het minste dat zich voordoet, komt er voor de dag: 'O, God. zie op me neer'. Een mens wordt de vluchteling naar God, in de staat van verderf en oordeel en onder de vloek van de wet. Het woord toch spreekt van Christus, zodat men het heil en de zaligheid in Hem gaat zoeken. En hoe is het gesteld tegenover de naaste?

Als wij in aanraking komen met die in zorg, verdriet, moeiten zitten, en zij daarover met ons praten, wat gaan we dan zeggen? Zeggen we dan: 'Ja, mens, ik kan er ook niets aan doen; en wat haalt het nu uit dat je daarover tegen mij praat, enz.:? Neen. Dan brengt dat woord, waarvan hier staat dat de kerk het in haar hand heeft, dat het ons door de prediking als toekomt, met zich dat we gaan zeggen: 'Ja, man of vrouw, ja joh, het is verschrikkelijk, maar ik zou zeggen: steek je handen tot God uit. Bij Hem moet je wezen, want Hij is de Almachtige. Hij kan toch alles werken, al is het bij ons ook buiten hope. Laat ons dan God maar aanroepen'.

Van Monica is bekend, dat, toen haar zoon, die ze zo liefhad, de verkeerde kant uitging, in lichtvaardigheid leefde en een heidense wijsgeer was geworden, zij niet kon aflaten om te bidden, steeds te bidden. Daar komt ze op een keer bij Ambrosius en stort heel haar hart voor hem uit, en toen was die man zijn zeggen: 'Moeder, een kind van zoveel gebeden en tranen kan niet verloren gaan'. En ... Augustinus is de grootste kerkvader geworden. Die macht bezit God.

Nu staat hier (daar van Sion de wet zal uitgaan, en des Heeren woord uit Jeruzalem) dat het zwaard des Geestes, het woord van God, in hun hand is, en in het bijzonder heeft God het aan de kerk gegeven in de dienst van Zijn dienaren, die dat woord uitleggen, die het prediken, die spreken naar het hart van Jeruzalem, die de rechten en de goede weg aanwijzen die we te gaan hebben, en God werkt er wonderen door.

Daarom lezen we verder: om wrake te doen over de heidenen en bestraffing over de volken, om hun koningen te binden met ketenen en hun achtbaren met ijzeren boeien. Is dat niet een wonderlijke wraak, waar hier van staat? Moest Israël wrake doen over de heidenen, die in hun land waren die hen onder de voet zochten te treden, hier is sprake van een geestelijke wraak, die wraak die zich rechtstreeks keert tegen satan. Want, waar dat woord zijn werk gaat doen, daar verliest de hel zijn macht, gaat het heidendom voor Zijn stoel gebogen liggen en gaat het einde der aarde Zijn heerschappij erkennen. De afgodendienst, het heidendom, te leven bij eigen licht en inzicht, wordt vernietigd door het woord van God.

Prins Willem I van Oranje heeft de grondslag gelegd voor de vrijheid hier van onder het Spaanse alsook van het Roomse juk. Wat een strijd heeft die man niet gehad met andersdenkenden, zelfs met de dichter van de oude psalmberijming, Datheen, hoewel het een kind Gods was. Volgens Datheen moest dit zus en dat moest zó. Maar de Prins zei: 'Wij hebben niemand te dwingen. Het Woord van God moet zijn werk doen'. En als je de historie nu nagaat: dat de zuidelijke en de noordelijke Nederlanden uiteengevallen zijn, dat heeft Datheen veroorzaakt, met dóór te drijven hoe het moest, met in dode, blinde ijver partij te trekken voor God. Op zijn oude dag, vóór zijn dood, is de man er nog op terug moeten komen. Oranje had voor honderd procent gelijk gehad; het Woord moet zijn werk doen.

En als dat woord wordt gepredikt, en God er Zijn zegen aan geeft, dan is het zoals er hier staat: dat er wraak gedaan wordt over de heidenen en bestraffing over de volken, namelijk van te leven in de zonde en in afgodendienst, in heidendom, om hun koningen te binden met ketenen en hun achtbaren met ijzeren boeien. Die koningen en achtbaren worden zó in banden gelegd, in de banden van het woord van God, alsof ze geboeid zijn. O, het loopt dus maar over het gezag van het woord van God; oefent het dat uit, dan komt men in de boeien. Men kan niet links of rechts; wij vermogen niets tegen de waarheid. Dan overtuigt dat woord van zonden, van gerechtigheid en van oordeel. Dat woord slaat ons in de boeien: vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al wat geschreven is in het boek der wet om dat te doen. Dat slaat zó in boeien, dat men afhankelijk is van de genade Gods, dus niet links of rechts kan, niet uit de weg kan, zodat het wordt:

Gelijk een knecht ziet op de hand zijns heren,
om nooddruft te begeren,
en 't oog der maagd is op haar vrouw geslagen
om hulp of gunst te vragen,
zo slaan wij 't oog op onzen Heer',
tot Hij ook ons genadig zij.

En waartoe is dat? Er staat hier: om het beschreven recht over hen te doen. Christus sprak: 'Ik geve u de sleutelen van het koninkrijk der hemelen. Wat gij binden zult op aarde zal in de hemel gebonden zijn, en wat gij ontbinden zult op aarde zal in den hemel ontbonden zijn'. Om over diegenen, die in boeien zijn, in ijzeren ketenen, het beschreven recht te doen, is: dat wie de beloften des evangelies met waar geloof aannemen, vergeving van zonden en het eeuwige leven uit genade verkrijgen. Maar op wie zich niet van ganser harte tot God bekeren, blijft de eeuwige toorn van God liggen, zo lange tijd als ze zich niet tot God bekeren.

Onze oude leraar, Bogaard, haalde zo dikwijls aan van Aart van Andel, die zijn leermeester en als het ware zijn geestelijke vader geweest is, dat die man nog maar zestien jaar oud was toen hij genade en aanneming bij God verkreeg. Maar toen ging de hel zeggen dat hij veel te jong was. Dat kon niet. Het moest zus en zo en dit en dat. En uit de ellende (hij was helemaal alleen ook!) grijpt hij een boek, en dat was de Catechismus van Van der Kemp, dat openviel bij zondag 23, waar gehandeld wordt over: Hoe zijt gij rechtvaardig voor God? Hij las die predikatie, en wat Van der Kemp te boek gesteld had, stelde God voor hem dienstbaar, zodat om zo te spreken aan hem als verzegeld werd dat die zaken waarachtig zo waren.

Dat is: het beschreven recht over hen te doen, zodat men èn door de prediking èn door degenen die kennis van zaken hebben, uit het woord en de leer van God verstaat: ik heb vrede met God en dat door onzen Heere Jezus Christus. Is het geen gans wonderlijk werk, dat werk van de genade Gods? Is het niet boven alle lof verheven? 'Geen aardse macht', zong Luther, 'begeren wij, die gaat wel ras verloren'. Maar die macht van de genade Gods, dat is de grootste rijkdom.

Eer we besluiten zingen we nog het laatste vers van de 135e Psalm:

Sion, looft met dankb're stem ...

Dat zal dan de heerlijkheid, staat er, van al Zijn gunstgenoten zijn, Halleluja! Hun heerlijkheid? Ja, want die stad Gods is wel een aan stoot voor alle volken, maar er geldt van, dat Jeruzalem Jeruzalem zal blijven in zijn plaats. Die stad kan niet vernietigd worden. Daar geldt van:

Zij komen aan, door Godd'lijk licht geleid,
Om 't nakroost, dat den Heer' wordt toebereid,
Te melden 't heil van Zijn gerechtigheid
En grote daden.

Zij behoren mede tot die stad Gods, zodat het mede de heerlijkheid des Konings is, maar ook de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten. O, gezegende zaak. De mens uit zijn natuurstaat leeft zichzelf en bedoelt zichzelf, maar dat verheven genadewerk bedoelt God, bedoelt de naaste, zodat de heilige, goddelijke wet, die dat eist, waarlijk op zijn plaats komt. Heerlijkheid Zijner gunstgenoten: dat dat woord zijn loop heeft, zodat die familie al maar groter wordt. Want de kerk, de gemeente Gods, wordt steeds gebouwd. Een deel er van is hierboven; een deel is er ook op aarde. Het ene geslacht gaat, het andere komt. en nochtans is dat alles tot heerlijkheid Gods, opdat allen tot de grote korenhoop hierboven verzameld worden en God daar volmaakt en voor eeuwig uit geprezen worde.

Mijne vrienden, ik bid u, slaat wel acht op die zaken. God heeft ons Zijn woord gegeven en nog gelaten, de prediking is ook nog onder ons. Helaas, op hoeveel plaatsen in ons vaderland is dat zo niet. Doet er dan uw voordeel mee. Heeft God in de loop van deze veertig jaar zo menigmaal Zijn gunst betoond, het zo menigmaal bewezen in het: 'ziet, hier ben Ik', in bekering ten leven, dat dan een ieder voor zich toezie om er zijn ziel als een buit uit weg te dragen. Komt in de psalmen, zoals in de Psalm die we verhandeld hebben, ook in Psalm 148 die ons nog gelezen is, zo menigvuldig voor: Halleluja, geloofd zij God! dat dat dan het doel mag worden, zijn en blijven in ons leven: 'Geloofd zij God!' Want welk een zaligheid ligt daarin begrepen. Onze loopbaan eindigt eens, vroeg of laat. Maar als onze loopbaan dan ten einde is, en dat dan is om volmaakt te mogen gaan doen wat hier slechts ten dele was, dan geldt toch: O vlied dan heen, wrede tijd en kom aan, O storeloze dag van zaligheid, om volmaakt en voor eeuwig God uit alles te bedanken.

Zegene God het gesprokene; heilige Hij het ons ten goede; dat het zijn vrucht nog openbare, opdat wij dan alzo Zijn arm, Zijn macht, Zijn trouwen Zijn goedheid mogen ervaren, dat we door Hem nog zijn en worden gezegend, en als dan onze loopbaan ten einde zal zijn, wij dit moeite volle leven wel getroost mogen verlaten en dat nieuwe hierboven aanvangen met: Halleluja, Geloofd zij God.
Amen.

Slotzang: Psalm 105: 24

Zegen.

Gaat dan henen in vrede en ontvangt de zegen des Heeren:

De Heere zegene u en Hij behoede u, de Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en Hij zij u genadig, de Heere verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede. Amen.